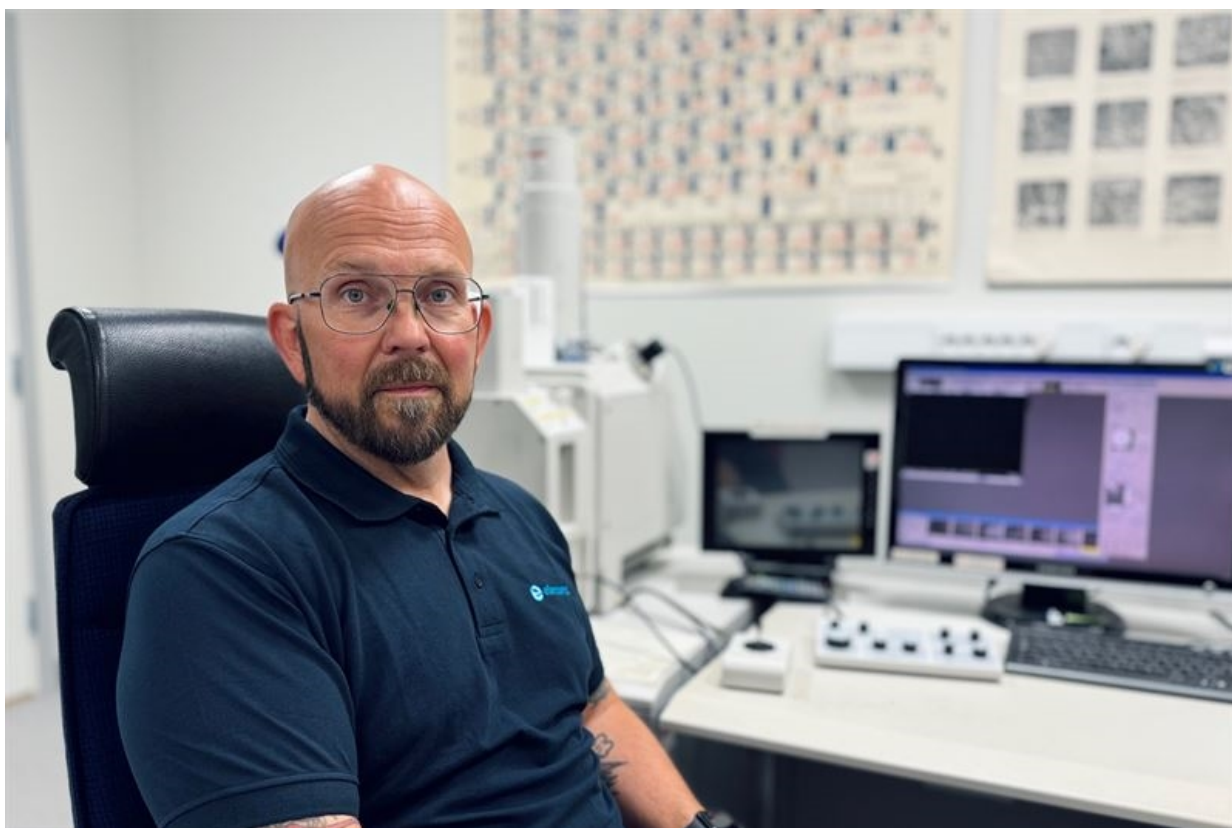

Fraktografi en nyckel till att förstå Jetline-haveriet

Företaget Element Materials Technology bistod Statens Haverikommission med materialteknisk expertis i utredningen om den allvarliga olyckan på Gröna Lunds berg- och dalbana Jetline. Fraktografi, att förstå hur och varför material går sönder, är en viktig nyckel som kan bidra till att förhindra att liknande olyckor sker igen.

Statens Haverikommission publicerade i fredags slutrapporten över utredningen om olyckan på berg- och dalbanan Jetline på Gröna Lund i Stockholm förra sommaren, där en person omkom och flera skadades allvarligt.

Företaget Element Materials Technology är huvudleverantör av materialtekniska undersökningar åt Statens Haverikommission och har biträtt med dessa delar av haveriutredningen i fråga. Björn Kullman, divisionschef för Element Sverige, kommenterar arbetet:

– Det var en tragisk olycka och vi känner djupt med de drabbade och deras anhöriga. Vår utgångspunkt i den här typen av haveriutredningar är att hjälpa till med att lista ut varför olyckorna hände, så att samhället därefter kan se till att de inte händer igen, säger Björn Kullman.

Elements materialteknikexperter arbetar ofta med haveriutredningar, där den största delen utgörs av mindre allvarliga haverier hos privata kunder. Exempelvis att en

maskin i en fabrik gått sönder. Men när Statens Haverikommission utreder större olyckor och katastrofer kallas Element in för att bistå med materialtekniska delarna av utredningen. En haveriutredning består till stor del av detektivarbete, och det gäller även de rent materialtekniska delarna av den.

– Vår normala arbetsgång är att vi börjar med att ta in komponenter från olyckshändelsen till vårt stora laboratorium i Linköping och tittar på brottytorna där materialet har gått sönder. Det är en hel vetenskap som kallas fraktografi, där vi genom att analysera brottytor kan få reda på mycket om hur och varför materialet gick sönder. Det kan i sin tur ge viktiga ledtrådar till varför själva olyckan ägde rum, som Haverikommissionen sedan kan kombinera med andra fynd i sin utredning, säger Björn Kullman.

Arbetet kräver djup expertis, lång erfarenhet och avancerad utrustning, då man använder sig av metoder som röntgen och elektronmikroskop för att kunna analysera materialet. I de senare delarna av en utredning skärs materialet ofta upp för att kunna granska det ännu djupare. Det förekommer också att man bygger upp egna prototyper för att kunna simulera olika delar av olycksförloppet.

– När man på djupet förstått varför en olycka ägt rum kan man ändra på saker som regelverk, branschstandarder, och översynsprocesser för att se till att de inte händer igen. Det är till stor del på grund av grundliga haveriutredningar som det blivit så mycket säkrare att flyga under de senaste decennierna, till exempel.

– Vi på Element tycker det är mycket meningsfullt att delta i den här sortens utredningar och vi är stolta över att få bidra i arbetet med att skapa en säkrare värld, avslutar Björn Kullman.

För detaljer om utredningen om Jetline hänvisar Element av integritetsskäl till Statens Haverikommissions slutrapport om olyckan. [Läs slutrapporten genom att klicka här](#)

För pressfrågor, vänligen kontakta:

Björn Kullman

Division Director Testing & Calibration Sweden

Element Materials Technology

Mobil: (+46) 073 446 4725

bjorn.kullman@element.com

Om Element Materials Technology Group:

Element Materials Technology Group är en av världens ledande leverantörer av provnings-, inspektions-, och certifieringstjänster för en rad olika produkter, material och tekniker i avancerade industriella distributionskedjor där säkerhet och tillförlitlighet är av största vikt.

Elements huvudkontor ligger i London. Koncernen har cirka 9000 anställda forskare, ingenjörer och teknologer i fler än 270 laboratorier runtom i världen. Dessa experter hjälper kunder med alltifrån tidig FoU, komplicerade regulatoriska godkännanden, samt produktion. Elements verksamheter i Sverige består av Element Metech AB (mätteknik och kalibrering) och Element Materials Technology AB (materialteknik och provning). Element Sveriges huvudkontor samt största laboratorium ligger i Linköping.

www.element.com